

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija 70 -2011
30. september 2011

Poziv Evropske komisije k ustanavljanju javno-javnih in javno-zasebnih partnerstev na področju raziskav in inovacij

Evropska komisija poziva javne in zasebne družbe in organizacije, naj združijo moči in prek javno-javnih in javno-zasebnih partnerstev s skupnimi raziskavami in inovacijami iščejo rešitve za premagovanje izzivov, s katerimi se sooča družba. Na podlagi izkušenj s prvimi pilotnimi projekti predlaga tudi ukrepe, ki bodo po njeni oceni pripomogli, da bo ustanovljenih več javno-zasebnih in javno-javnih partnerstev, pa tudi, da bodo ta partnerstva bolj učinkovita..

Poskrbeti je treba, da bodo upravne ureditve na ravni EU bolj enostavne in prilagojene za oblikovanje takšnih partnerstev. Odstraniti je treba ozka grla in ovire za čezmejne raziskave, poleg tega morajo vsi partnerji, tudi države članice EU in zasebni sektor, v zvezi s projekti sprejeti dolgoročne finančne obveze. Raziskave in inovacije omogočajo rešitve za pomembne družbene izzive (staranje prebivalstva, posledice podnebnih sprememb) ter pomembne nove priložnosti za rast. Vendar so težave pogosto prevelike, da bi jih lahko rešila ena sama država članica ali družba, zlasti zaradi sedanjega krčenja proračunskih sredstev javnega sektorja.

Predlogi Komisije za vzpostavitev partnerstev na področju raziskav in inovacij bodo del svežnja Obzorje 2020 (Horizon 2020), ki ga bo predstavila pozneje letos. Horizon 2020 je poimenovala nov okvirni program EU za znanost in raziskave, ki bo v obdobju od leta 2014 do 2020 nadaljevanje sedanjega sedmega okvirnega programa za znanost in raziskave (FP7).

Evropa mora svoje vire čim bolj izkoristiti, da bi se lahko spopadla z izzivi, kot so izboljšanje zdravja, preoblikovanje prometa, da bo okolju prijaznejši, pa tudi posodabljanje industrijske baze. Države članice in industrija morajo sprejeti trdne dolgoročne obveze, da bodo sklenile strateška partnerstva. Potrebno je skrajšanje časa do trženja inovativnih novih izdelkov in storitev, navaja Evropska komisija. Na evropski ravni že potekajo številne pobude.

Z bolj usklajenim financiranjem raziskav v EU bo po napovedih Evropske komisije na primer mogoče obravnavati 6 000 znanih redkih bolezni, ki prizadenejo več kot 20 milijonov evropskih državljanov. V okviru skupne tehnološke pobude Čisto nebo, ki jo podpirata EU in letalska industrija, se razvija nova, okolju prijazna letalska tehnologija. Evropska komisija je v okviru strategije Unija Inovacij ustanovila tudi pilotsko evropsko partnerstvo za inovacije, ki je usmerjeno na aktivno in zdravo staranje. Cilj tega pilotskega projekta je v Evropski uniji do leta 2020 za dve leti zvišati povprečno življenjsko dobo brez bolezni. Nekatere raziskovalne in inovacijske dejavnosti so tako obsežne in kompleksne, da je zanje potrebno usklajevanje na ravni EU, da bi se izognili podvajanju in neučinkoviti porabi javnih in zasebnih proračunskih sredstev. Partnerstva lahko tudi pospešijo raziskovalni in inovacijski cikel, kar pomeni, da se zamisli hitro in učinkovito pretvorijo v koristne izdelke in storitve, v pozivu državam članicam, podjetjem in organizacijam navaja Evropska komisija.

Partnerstva združujejo javne akterje na evropski in nacionalni ravni v javno-javnih partnerstvih ter javne in zasebne akterje v javno-zasebnih partnerstvih. Njihovi cilji so doseči kritično maso, da bi

zagotovili stopnjo in obseg, ki sta potrebna za doseg in ohranjanje konkurenčnosti, ter rešili pomembne družbene izzive; s kratkoročnega preiti na dolgoročni pristop; olajšati razvoj skupne vizije in oblikovanje strateškega programa; prispevati k razvoju od projektne do programskega pristopa na področju evropskih raziskav in inovacij, tako bo zagotovljen širok pristop, ki združuje vse potencialne partnerje; zagotoviti strukture in ureditve, ki so prilagojene posameznemu partnerstvu glede na njegovo naravo in cilje.

Tabela 1: Primeri javno-javnih partnerstev na nacionalni in regionalni ravni

P2P	Objective
ERA-NET 100 projects since 2002	Coordinate national research programmes in a selected area
ERA-NET Plus 9 projects since 2007	Enhance joint funding by MS and EU in a selected area
Article 185 Initiatives 5 initiatives since 2003	Integrate national and European research programmes in a selected area
JPIs 10 initiatives since 2008	Coordinate / integrate national research programmes to address a societal challenge
SET (Strategic Energy Technology) Plan since 2007	Accelerate development of low-carbon energy technologies and streamline national research programmes in strategic technology areas at EU level
Europe INNOVA/PRO INNO Europe since 2008	Joint policy learning and development of better innovation support

Vir: Evropska komisija

Tabela: Primeri javno-zasebnih partnerstev

PPPs	Objective
JTIs 5 initiatives since 2007	Strengthen European industrial leadership in well defined areas
SESAR	Modernise European Air Traffic Management (ATM)
Recovery Plan PPPs 3 PPPs since 2008	Recovery Plan PPPs: Maintain and strengthen industry sectors hit by economic crisis FI-PPP: Ensure future Internet development at the service of society
Future Internet since 2011	COLIPA: Help industry comply with EU legislation
COLIPA since 2009	
European Industrial Initiatives (EIs) under the SET Plan 7 EIs since 2010	Address the demonstration/market rollout bottleneck in the innovation chain of low carbon energy technologies

Vir: Evropska komisija

Koristne informacije:

- Vprašanja in odgovori:
- <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/11/623&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- Spletna stran o skupnem programiranju:
- http://ec.europa.eu/research/era/areas/programming/joint_programming_en.htm
- Pilotni projekt za aktivno in zdravo staranje:
- http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=active-healthy-ageing
- Spletna stran o shemi ERA-NET:
- http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm?pg=coordination
- Spletna stran o javno-zasebnih partnerstvih na področju raziskav:
- http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/ppp-in-research_en.html

Pripravila:
Darja Kocbek